

[Lorentzen.]

meget mere end en fordobling af udbetalingen. Vi tænker os, at købesummen er 3 000 kr., som skal afvikles indenfor 1 år; så ville det efter den i sommer vedtagne lov være 250 kr., der skulle udbetales ved købets afslutning. Men efter det foreliggende lovforslag er det ikke 250 kr., men 900 kr., der skal betales straks, altså mere end en tredobling. Tolvtedelsreglen er nemlig, hvad justitsministeren naturligvis er fuldt opmærksom på, gået ud og erstattet med denne nye regel om en 30 pct.s udbetaling i alle tilfælde, dog mindst 50 kr.

Det kan være meget tvivlsomt, i hvilket omfang en sådan ændring af loven vil få betydning for det pengepolitiske område. Vi har ikke rigtig kendskab til det. Vi ved, at det udvalg, som justitsministeriet nedsatte, udtrykkelig gjorde opmærksom på, at den side af sagen havde man ikke undersøgt, man har ingen erfaring på det område, og derfor står man i virkeligheden og famler i blinde. Men det, man ved, er, at det i hvert fald vil komme til at gå ud over en hel bunke mennesker, der lever af at fremstille disse varer, og som tillige har eksportinteresser — det har vi forhåbentlig allesammen.

Dernæst er der en anden ting. Hvis man strammer reglen for meget, vil jeg tro, at det kan medføre misbrug og omgåelse, og ikke enhver omgåelse er ulovlig. Det peger det af mig nævnte udvalg også på. Med formandens tilladelse vil jeg gerne citere, hvad man skriver om dette punkt. Side 19 i betænkningen om køb på afbetaling, som justitsministeren naturligvis er fuldt fortlørlig med, siges det:

„Et krav om en minimumsudbetaling på f. eks. 20 pct. ville være uden virkning i konfektionsbranchen og virke umotiveret hårdt i andre brancher. Der-til kommer,“

— det beder jeg ærede medlemmer lægge mærke til —

„at en sådan regel ville give anledning til mange pro forma aftaler. F. eks.

kunne der pro forma fastsættes en høj afbetalingspris, men således at sælgeren samtidig kvitterede for det første afdrag, som i virkeligheden kun tjente til at dække differencen mellem pro forma prisen og den reelle afbetalingspris. Eller parterne kunne i en byttehandel, hvor der gives en brugt ting i bytte for en ny som udbetaling for købesummen for denne, fastsætte en fiktiv høj pris på den brugte ting og derved på papiret opfylde kravet om en mindsteudbetaling.“

Løvrigt må man ikke glemme, at loven om køb på afbetaling alle dage har haft karakter af en social beskyttelseslov, og når værdigrænsen 3 000 kr. i sommer blev slettet, var det netop af hensyn til køberen, for at beskytte køberen af varer til en pris herudover, idet man jo har andre former for kreditsalg, hvorved sælgeren får ret til at tage tingene tilbage, hvis købekontrakten misligholdes.

Altså, i betragtning af på den ene side det indgreb, man gør i erhvervslivet, på den anden side den stilling, erhvervslivet har haft lov til at tro at lovgivningsmagten har taget til hele dette problem, mener vi det ikke forsvarligt at ændre ved de sats-er, som man blev enig om i foråret, og vi kan derfor ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse i hvert fald i den form, det har i øjeblikket, og vi vil stemme imod det.

Aksel Møller: Efter det ærede medlem hr. Lorentzens gennemgang af årsagerne til, at han vender sig imod lovforslaget, kan jeg afkorte det, jeg for mit vedkommende ville have sagt, meget betydeligt. Et par ord synes jeg dog jeg må fremkomme med.

Ikke mindst kunne jeg måske advare den høje regering imod at gennemføre denne foranstaltning, som, såvidt jeg kan se, nærmest er en panikforanstaltning. Jeg ved naturligvis meget vel, at det ikke er den høje regering alene, der er skyld i, at et sådant lovforslag er blevet fremsat.